

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 719, Datë 28.10.2020

“Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e ngarkim-shkarkimit, importit, depozitimit, shitjes me shumicë të karburanteve”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj. Juliana LATIFI	Kryetar
Znj. Leida MATJA	Zv/Kryetar
Z. Eduard YPI	Anëtar
Znj. Adriana BERBERI	Anëtar
Z. Helidon BUSHATI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 28.10.2020, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Hapja e hetimit paraprak në tregun e ngarkim-shkarkimit, importit, depozitimit, shitjes me shumicë të karburanteve.

Baza Ligjore: Nenet 24 shkronja (d), 26 dhe 42, pika 1, të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar (ligji nr. 9121/2003).

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës “Mbi hapjen e hetimit paraprak në tregun e ngarkim-shkarkimit, importit, depozitimit, shitjes me shumicë të karburanteve”,

VËREN SE :

1. Autoriteti i Konkurrencës, në zbatim të kërkesave të vazhdueshme ndër vite të Rezolutave të Kuvendit, ka kryer në vijimësi vlerësimin e sjelljes së ndërmarrjeve të cilave u janë dhënë nga shteti të drejta ekskluzive dhe të veçanta nëpërmjet kontratave koncensionare.
2. Importi, depozitimi dhe ngarkim-shkarkimi i karburanteve në territorin e Republikës së Shqipërisë realizohet nëpërmjet tre koncensioneve në dy porte në zonën gjeografike të Gjirit të Vlorës dhe në zonën gjeografike të Porto Romanos, Durrës, porte të cilat janë ndërtuar dhe funksionojnë mbi bazën e marrëveshjeve të koncesionit.
3. Sjellja e ndërmarrjeve Koncensionare La Petrolifera Italo Albaneze SHA (PIA) dhe Romano Port SHA ka qënë objekt hetimi nga ana e Autoritetit të Konkurrencës ndër vite lidhur me shërbimet që ato realizojnë në tregun përkatës. Për Portin MBM, Komisioni i Konkurrencës është shprehur me vendimin nr. 383, datë 17.11.2015 “Për disa rekomandime lidhur me kontratën e koncesionit të formës “BOT” (ndërtim, shfrytëzim dhe transferim) të një porti të llojit MBM në Porto Romano, Durrës, ndërmjet Ministrisë së Transportit dhe Infrastrukturës dhe shoqërisë koncesionare “Porti MBM (Multy Buoy Mooring)”.

4. Porti Vlora-1 i është dhënë me koncesion nga shteti Shqiptar, ndërmarrjes La Petrolifera Italo Rumena SPA e cila operon në Shqipëri me La Petrolifera Italo Albaneze SHA (PIA), me anë të ligjit nr. 9231, datë 13.05.2004, “Për ratifikimin e marrëveshjes së koncesionit, të formës “BOO”, për ndërtimin dhe shfrytëzimin e terminalit bregdetar për depozitimin e naftës dhe të nënprodukteve të saj në gjirin e Vlorës, si dhe për ratifikimin e marrëveshjes së koncesionit, të formës “BOT”, për ndërtimin dhe shfrytëzimin e infrastrukturës portuale në shërbim të terminalit bregdetar në gjirin e Vlorës”.
5. Koncesionari PIA është i vetmi entitet i pajisur me të drejtën, në të gjithë zonën e Gjirit të Vlorës, që lejohet të ndërtojë, të shfrytëzojë terminalin bregdetar dhe infrastrukturën portuale, dhe të realizojë aktivitetin e depozitimit dhe trajtimit (ngarkim-shkarkim) (nga brenda dhe jashtë, nga toka dhe nga deti) naftë (bruto dhe të përpunuar), produkte të naftës, produkteve të gazeve të lëngshme dhe produkte të lëngshme në Gjirin e Vlorës. Koncesionari nuk ushtron aktivitetin në veprimtari tregtare për naftë, gaz dhe nënprodukte të tij.
6. Porti “Porto Romano” i është dhënë me koncesion nga shteti Shqiptar, ndërmarrjes Romano Port SHA, me anë të Ligjit nr.9298, datë 28.10.2004, Për ratifikimin e “Marrëveshjes së Koncesionit, të formës “BOT” (ndërtim, shfrytëzim, transferim), për ndërtimin dhe shfrytëzimin e pontilit të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre në zonën bregdetare të Porto-Romanos, Durrës”.
7. Koncesionari Romano Port SHA kryen aktivitetin e tij në fushën e përpunimit të anijeve të ngarkuara me të gjitha llojet e hidrokarbureve dhe nënprodukteve të saj në zonën bregdetare të Porto-Romano, Durrës. Kjo ndërmarrje ka ekskluzivitetin e ofrimit të shërbimit të ngarkim-shkarkimit në zonën e “Porto Romano”, me kapacitet të kufizuar të përpunimit të anijeve që transportojnë hidrokarbure, deri në 20.000 ton.
8. Me ligjin nr. 104/2015, datë 23.9.2015, është miratuar kontrata e koncesionit të formës BOT (ndërtim, shfrytëzim dhe transferim) të një porti të llojit MBM në Porto Romano, Durrës, ndërmjet Ministrisë së Transportit dhe Infrastrukturës dhe shoqërisë koncesionare Porti MBM (Multy Buoy Mooring).
9. Koncesionari Porti MBM ka të drejtën ekskluzive për përdorimin e portit duke e vendosur atë në pozita monopol për ofrimin e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të mjeteve lundruese që transportojnë hidrokarbure të madhësive mbi 20.000 ton.
10. Tarifat për shërbimet e ofruara nga kjo ndërmarrje koncesionare, miratohen nga Organi Shtetëror i Autorizuar (OSHA).
11. Tregu i karburanteve rregullohet nga ligji nr. 8450, datë 24.02.1999, “Për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës dhe nënprodukteve të tyre”, të ndryshuar, VKM nr. 970, datë 2.12.2015, “Për përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënie e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të saj”, si dhe VKM nr. 808, datë 05.11.2004 “Për mbajtjen dhe menaxhimin e rezervës së sigurisë për naftën, gazin dhe nënproduktet e tyre”, të ndryshuar.
12. Referuar të dhënave të importit nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, për karburantet e përpunuara (ngarkim-shkarkim, depozitim) të realizuara në këto porte vihet re se:
 - Pjesa më e madhe e karburanteve që importohen në vend është mbi 80% naftë dhe më pak se 20% benzinë. Sasia totale e importuar për karburantet rezulton

se ka patur ulje në vitin 2018 dhe ka vijuar të rritet në periudhën 2019-2020.

- Tregu i importit të karburanteve për periudhën 2017-2020 (janar-shtator) paraqitet si shumë i përqendruar ku treguesi CR3 është mbi 80 %.
- Trendi i çmimeve mesatare vjetore të importit të karburanteve në vitin e fundit është në ulje krahasuar me periudhën 2017-2019, ndërsa sasisë e importuara në rritje, dhe ndërmarrjet importojnë me çmime të përafërta.

13. Referuar numrit të kufizuar të operatorëve që realizojnë ngarkim-shkarkimin dhe depozitimin e karburanteve në dy portet Vlora-1 dhe Porto Romano, dhënë me koncension, ku secili koncensionar operon me modele të ndryshme dhe zotëron pozitë dominuese në zonën gjeografike, portin ku operon, dhe strukturës shumë të përqendruar të tregut të karburanteve, lind dyshimi për sjellje të mundshme antikonkurrese të ndërmarrjeve që operojnë në këto tregje, të cilat mund të çojnë në shkelje të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 9, nenin 24 shkronja (d), dhe nenin 42, pika 1, të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

- I. Hapjen e procedurës së hetimit paraprak në “Tregun e ngarkim-shkarkimit, importit, depozitimit, shitjes me shumicë të karburanteve”, për të parë nëse ka, ose jo, shenja të kufizimit të konkurrencës.
- II. Hetimi paraprak të përfshijë periudhën kohore Janar 2017 - Tetor 2020.
- III. Raporti i hetimit paraprak duhet të paraqitet në Komisionin e Konkurrencës jo më vonë se 3 (tre) muaj nga marrja e këtij vendimi.
- IV. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS